Tribunal Industrijali

Decizzjoni Numru 1758

Kaz Numru 2194 MF

Fil-Kwistjoni tax-Xoghol

Bejn

Marina Galea Xuereb

U

Enemalta Corporation

Dwar tkeccija mill-impjieg allegata li hija ngusta

Illum 19 ta' Frar 2006

Chairman: Dr. Martin Fenech LL.D. Dip. Adv. Eur. Stud. (Bruges)

Dan il-kaz gie riferit lit-Tribunal Industrijali wara rikors ta' kwistjoni tax-xoghol dwar tkeccija ingusta mill-impjieg ta' Inginiera Marina Galea Xuereb mibghuta lit-Tribunal Industrijali fil-18 ta' Mejju 2004 mill-Avukat Dr. Angelo Farrugia li bghat ir-rikors ghan-nom ta' Inginier Marina Galea Xuereb fejn talab li dan il-kaz jinstema' quddiem it-Tribunal Industrijali .

L-Inginiera Marina Galea Xuereb maghrufa bhala l-appellanta kienet assistita mill-Avukat Dr. Angelo Farrugia u ghall-Korporazzjoni Enemata deher Mr. Ray Azzopardi assistit minn Dr. Vanessa Borg.

Dikjarazzjonijiet tal-Kaz

Fl-istqarrija tal-kaz l-appellant ddikjarat li kienet tahdem mal-Korporazzjoni Enemalta bhala Inginiera u r-raguni tat-tkeccija da parte tal-Enemalta kienet fuq bazi medika pero minkejja li giet infurmata li ma tistax tahdem bhala Maintance Engineer hi setghet tahdem f'dipartmenti ohrajn u ghalhekk fost ragunijiet ohra imsemmija

fid-dikjarazzjoni it-tkeccija hija ingusta u ma saritx ghal ragunijiet skond kif titlob il-Ligi.

Il-Korporazzjoni fl-istqarrija taghha qalet li t-terminazzjoni tal-impjeig ta' Marina Galea Xuereb tikkonsisti billi ghamlet zmien twil tirrifjuta li twettaq ix-xoghol moghti lilha u dan minhabba allegazzjoni ta' problemi medici u wara li ghaddiet bord mediku l-istess Korporazzjoni ma sabititx tajba biex twettaq id-dmirijiet ta' inginiera.

PROVI

Quddiem it-Tribunal Industrijali gew imressqa diversi provi. Xehed l-inginier Ray Azzopardi li huwa assistant human resource manager fil-Korporazzjoni Enemalta fejn iddikjara illi l-appellanta kienet qieda tirrifjuta li tidhol fil-Power Station skond certifikat mediku taghha minhabba health risks. Li tidhol fil-power station kien xogholha u kellha xoghol specifiku x'taghmel. Hi kienet toqghod gewwa l-ufficcju biss. Kellha ukoll problema f'darha minhabba xi incident stradali u minkejja li ppruvaw isiebu xi xoghol alternattiv gewwa l-Korporazzjoni dan ma nstabx pero l-attitudini taghha kien la tacceta u la tirrifjuta. Kien hemm incident fejn irrifjuat li tirkeb gol-vettura tal-Korporazzjoni ghax kellha s-sistema tat-traching u hi allegat li kien ta' detriment ghas-sahha taghha. Ghalhekk ma setghux jibghauta fuq barra fl-area offices. Mimkejja li Marina Galea Xuereb allegat li kien hemm xi abbuz fil-konfront taghha kienu lesti li jinvestigaw dan l-ilment pero Marina Galea Xuereb waqqfet hemm u ma komplietx bl-ilment taghha. Il-gurnat atat-terminazzjoni taghh akien 30 ta' Jannar 2004. In konkluzzjoni r-ragini tat-tkeccija hi bbazata fuq ir-rapport mediku.

Xehed l-Inginier Charles Grixti fejn iddikjara illi hi kienet l-unika persuna li ma ridietx li jkollha sistema tad-datatrack fil-vettura li kienet tal-Korporazzjoni imma kienet tuzha hi u dan minhabba ragnijiet ta' sahha. Darba fost ohrajn meta Marina Galea Xuereb kienet qieghda tahdem bhala Inginier fin-north ta' Malta kien hemm problema serja u l-Mellieha kollu kien bla dawl u hi irrifjuat li tmur minhabba li l-vettura kien bid-datartrack. Fil-fatt kellu jassenja id-distrett tal-Mosta u Bugibba lil zewg inginiera ohra. Wara xi zmien Marina Galea Xuereb giet trasferita mis-section tieghu ghas-section tal-generation. Marina Galea Xuereb kienet toggezzjoni li tirkeb fil-karrozza ghax kienet pregnant.

Xehed l-Inginier Carmel Scerri li huwa Senior Inginier tan-North fejn iddikjara illi Marina Galea Xuereb oggezzjonat ghat-twahhil tas-sistema tad-datatrack fil-vettur li kienet tuza hi. Bdiet taghmel office work biss minkejja l kienet l-area engineer u informa lit-Tribunal illi meta kien hemm l-incident tat-qtutgh tad-dawl gewwa l-Mellieha hi irrifjutat li tmur. Hu kien ghamel raport fejn oggezzjoni illi Marina Galea Xuereb taghmel biss office work. Kien jaf li kienet pregnant pero kien hemm ftehiem mal-Union l titwahhal id-datatrack.

Xehed l-Inginier John Pace li fiz-zmien ta' Marina Galea Xuereb kien il-managar tal-generation section fejn gie infurmat illi ser tahdem hemm ghax kien hemmx xi oggezzjoni li tuza t-trasport tal-Enemalta minhabba d-datatrack. Ftit wara li bidet tahdem fil-generation section hi kellha miscarriage u meta giet lura qaltlu li il-problema li kellha kienet gejja mill-arja tal-power station u rrifjutat li tidhol aktar gol-power station. Minkejja li kien tah struzzjonijiet bil-miktub hi xorta baqghet tirrifjuta li taghmilhom bill kienet tirrifjuta li tidhol fil-power station. Iccaqaqlet mill-ufficcju taghha ghall-ufficcju iehor bla permess. Jien insistejt li Marina Galea Xuereb iggieb certifikat mediku u hi gabet wiehed fejn kien jghid illi li hi ghandha s-sola u trid tevita postijiet fejn ikun hemm it-trab u d-dhahen.. Jiena nista nghid illi l-Power station mhuwiex dusty environment. Jiena ergajt tajtha warning ghax hassejt illi c-certifikat ma miex sufficjenti. Jiena wara hrigtilha disciplinary charge u akkuzzajta li ma kinetx qieghda tobdi l-ordnijiet tieghi. Minkejja li giet ipprezentat certifikat mediku li hi kienet tbati mill-asthma dan ic-certifikat qatt ma gie ipprezentat lill-inginier Pace imma waqt il-Bord tad-dixxiplina.

Xehed it-tabib Dr. Jospeh Pace fejn qal illi huwa General Practioner pero kien laqqa Bord Mediku fejn ezamina lill-Marina Galea Xuereb fejn sabu li kienet tbati minn asthma, problemi f'ghonqa minhabba xi slip disc. Il-Bord ikkonkluda illi minhabba l-istat mediku taghha u minhabba li x-xoghol taghha jirrikjedi li tahdem f'ambjent fejn hemm gases, fumes dan kien ta' detriment ghas-sahha taghha. Minhabba ukoll li x-xoghol taghha kien jinvolvi xi strapazz fid-dahar u fl-ghonq Marina Galea Xuereb ma kinetx tajba biex taghmel ix-xoghol ta' enginier ghal dak li kien imqabbda.

Rega xehed l-Enginier Ray Azzopardi in kontro-ezami fejn qal illi kien hemm zewg bordijiet medici. Wiehed mill-bordijiet irrakomanda li

Marina Galea Xuereb ghanda taghmel repeated hydrotherapy sessions u rapport iehor kkonkluda illi Marina Galea Xuereb mhiex ser tkun ta' periklu ghas-sahha taghha jekk tidhol fil-power station. It-tieni bord mediku ikkonkluda illi Marina Galea Xuereb kienet tbati minn kundizzjoni li kien asthma u li ma kienx hemm post ghaliha gewwa l-Enemalta.

Xehed Profs Ghirlando fejn qalli kien ic-Chairman tal-Enemalta ghal xi zmien. Xehed li minhabba l-fatt li Marina Galea Xuereb ma riditex tuza l-karrozza peress li kien hemm id-datatrack sabilha post iehor fejn ma kellhiex bzonn tuza il-karrozza u dan gol-generation section. Minkejja dan, xorta rrifjuat li tidhol gol-power station minhabba r-radiation.

Xehedet Marina Galea Xuereb fejn qalet li dahlet tahdem mal-Enemlata fis-sena 1981 bhala student worker u hadet il-post ta' Professional Officer 1 fis-sena 1984 u illum hi qieghda Professional officer 3. L-ewwel ilment taghha kien li minhabba li riedu iwahhlu d-datratrack fil-vettura tiegha u oggezzjonajt u dan minhabba l-problema tar-radiation. Fil-fatt kienu installaw il-Vehicle Location transmitter ad insaputa taghha. Minhabba d-dewmin taz-zmien li kient ser tghaddi fil-vettura kienet ser tkun esposta ghal hafna zmien ghar-radiation. Wara hargulha ittra li hi giet assigned lill-generation section. Marian Galea Xuereb ma kinetxx kuntenta ghal dan it-transfer. Hi kienet kellmet lill-Chairman ta' dak iz-zmien fejn infurmatu illi kienet lesta li mmur fejn kienet u tuza l-vettua taghha personali u tiehu allowance u c-Chairman ma riedx. Wara li kellha il-miscarriage ma riditx tidhol il-generation section minhabba l-konsegwenzi fuq sahhitha. Poggewha go karma ma ingineer iehor certu Pawlu Caruana li ma setghtex tahdem mieghu. Wara xi zmien iccaqalquha u marret ufficcju iehor. Kellha problema li kellha is-sola u kienet gabet certifikat mediku li ma tistax tidhol gewwa smoky environment. L-inginier ta' fuqha iddecieda li dan ic-certifikat ma kienx validu. Il-bord mediku ikkonkluda lli ma setghtex tahdem fil-generation section ghax kien hemm smoky atmosphere u ma setghetx tkun energetika wisq. Il-problema bidet meta marret tahdem il-generation ghax qabel ma kellhiex problema tal-asthma. Il-problema ta' dahra bdiet wara l-accident.

Regghet xehedet Marina Galea fejn qalet li setghet tahdem f'postijiet ohra gewwa l-Enemalta li ma kinux ta' periklu ghas-sahha taghha. Fil-fatt gabet ezempju ta' enginier li kien ibati minn widnejh minhabba l-hoss u tawh transfer u lilha ma kkomodawhiex. Iddikjarat li dahlet fi-generation section u minn hemm li hassret sahhitha. Ghaliha l-incident stradali kien bhala accident waqt il-hin tax-xoghol ghax kienet bil-vettura tax-xoghol meta waqfitilha u xi hadd dahal go fiha. Minkejja li kitbet lid-datatrack sabiex tinghata garanzija li ma hemmx ebda riskju ghas-sahha dan qatt ma inghatalha. Marina Galea Xuereb irrabjat li ghamlulha d-datartrack wara darha u ma kintex taf li installawha fil-vettura taghha.

Regghet xehedet Marina Galea Xuereb fejn qalet li kien fadalla vacation leave. Ukoll saret taf li zewg enginiers li jahdmu l-Enemalta kienu xtraw shares fid-datatrack u c-Chairman Tancred Tabone ukoll kellu shares fid-datatrack.

Xehed Inginier Ronny Vella li dak iz-zmien kien manager Distribution Centre. Meta gie mistoqsi fuq xi inginier Kalil ix-xhud ma tantx ftakar dettalji. Iddikjara li ma ddiskutiex il-kas mac-Chairman ghax ma kinetx taqa tahtu.

Xehed l-Inginier Kennith Abela fejn qal li l-ilment principali fuq certu inginier kien fuq is-sigaretti u fuq ix-xorb.

Xehed Anthony Xuereb li huwa l-head tal-Health and Safety gewwa l-Enemalta fejn xehed illi dwar inginier partikulari kien hemm ilment fuq tipjiep u minkejja li ma setghax jpejjep kien jghid lill-Marina Galea Xuereb sabiex tohrog il-barra sakemm jispicca is-sigarett.

Xehed Tancred Tabone li kien ic-Chairman tal-Enemalta fejn stqarr illi ma tantx jiftakar fuq il-kas. Iddikjara li ghandu xi shares fid-datatrack. It-tkeccija saret fiz-zmien tieghu u jiftakar illi x-xoghol kien ghad-dannu tas-sahha taghha u ghalhekk giet imkeccija.

Xehed ukoll Inginier Azzopardi fejn iddikjara il-posizzjoni tal-Korporazzjoni kif ukoll tieghu dwar id-datatrack.

Xehed ukoll Antoine Busuttil fejn xehed fuq xi korrispondenza.

Xehed ukoll Antoine Azzopardi fejn xehed li huwa l-welfare officer li rcieva ilmenti dwar tipjiep ta' terza persuna.

Rega xehed il-Profs Ghirlando fejn ikkonferma li kien hemm policy ta' non smoking u kien halla xi inginiera ukoll jaghtu lectures fl-Universita ta' Malta waqt il-hin tax-xoghol. Gie ikkonfermat illi certu direttur kellu is-sistema tad-datatrack fil-vettura.

L-Avukati tal-partijiet ittrattaw il-kaz kemm bil-miktub permezz ta' skambji ta' noti kif ukoll verbalment.

KUNSIDERAZZJONIJIET

It-Tribunal ikkonsidera diversi aspetti ta' dan il-kaz. Aspett importanti huwa l-aspett mediku ta' Marina Galea Xuereb. L-aspett l-iehor huwa il-htiega tal-principal li jassigura illi kullhadd jaghmel xogholu kif inhu ordnat li jaghhmel waqt il-hin tax-xoghol,

F'dan il-kas it-Tribunal dahal sew fil-kas u jinnota illi Marina Galea Xuereb ma kintex wahda mill-impjegati facli. It-Tribunal irid jara illi jekk l-ilmenti taghha kienu gustifikati. Minkejja li ilmentat li seta' kien hemm problema ta' sahha minhabba l-instazzazzjoni tas-sistema ta' Vehicle Location Transmitter li kien hemm installat fil-vettura taghha li seta jarmi r-radjazzjoni hi baqghet isostni li ma riditx tuza l-vettura akkost ta' kollox anki li ma tattendiex ghal emegenza fejn il-fuq ta' Malta kien bhal dawl. Xi haga li dan it-Tribunal jara li kien ta' nuqqas serju taghha. Minkejja dan, il-Korporazzjoni accetta li jaghtiha allokazzjoni ohra sabiex ma tibqax tilmenta u bghata gewwa l-generation section. Ta' min jghid illi sallum is-sistema ta' VLC ghada ma gietx ppruvata li hija ta' hsara ghall-gisem pero it-Tribunal jinnota illi din is-sistema tnehhiet minn xi karrozzi tal-Enemalta.

Kif marret il-genration section Marian Galea Xuereb regghet qajmet problemi ta' sahha kemm minhabba l-incident stradali li kellha u li ghalhekk kienet qieghda tbati minn dahra kif ukoll illi minn meta marret tahdem hemmhekk bidet isofri minn asthma. Ir-risposta ta' Marina Galea Xuereb kienet li ma taccettatx li tmur il-Power Station minhabba d-dhahen u affarijiet ohrajn. It-Tribunal jerga jaghmilha cara illi ma qabilx mal-attitudini ta' Marina Galea Xuereb stante li min kejja li setghet kellha problema il-mod li issolvi din il-problema mhiex

li taghmel ta' rasha u tinjora d-direttivi tal-principal taghha. Ghal mod tal-argument jekk kullhadd jaghmel bhalha go Korporazzjoni bhal din ikun hemm kaos shih u kullhadd jaghmel dak li jahseb hu fl-interess personali tieghu. Ghalhekk it-Tribunal jaghmilha cara illi din l-attitudini mhiex accettabli u kien hemm nuqqas serju da parta ta' Marina Galea Xuereb li dan in-nuqqas baqa jirripetu ruhhu.

Il-Bord Mediku li ezami lill-Marina Galea Xuereb wasal ghall-konkluzzjoni li Marina Galea Xuereb mhiex tajba biex tahdem fil-Korporazzjoni Enemalta u ma semmiex xi sezzjonijet. Il-Bord kellu ragun jasal ghall-din il-konkluzzjoni peress li jekk kienet tbati mill-asthma u minn dahra f'certi postijiet zgur li ma kienux jghoddu ghalha. Minn naha l-ohra in-natura tax-xoghol taghha zgur li jirrikjedi minn xi zmien ghal zmien li tkun esposta ghal xi dhahen u ghal xi strapazz.

Min naha l-ohra it-Tribunal ghal kemm jaqbel mad-decizzjoni tal-Bord Mediku isaqsi jekk kienx possibbli li din il-Korporazzjoni kellu xi xoghol alternattiv li jipprovdi ghall Marina Galea Xuereb kemm fl-istess grad jew inkella f'xi grad anqas, b'inqas responsabiilta. Hawn it-Tribunal ihoss li l-Korporazzjoni tal-Enemalta naqas.

It-Tribunal jista jifhem ghaliex l-Enemalta ma ghamlitx dan l-ezercizzju u dan minhabba l-fatt illi wara li hadu hafna pacenzja kbira ma Marina Galea Xuereb ir-reazzjoni taghha kien dejjem fin-negattiv u ma kienx hemm l-anqas ftit kooperazzjoni da parte taghha apparti l-insubordinazzjoni grassa.

It-Tribunal ihoss ukoll illi seta kien hemm lok ghal xi xoghol alternatiiv fil-Korporazzjoni anki tenut kont tal-fatt illi Marina Galea Xuereb kellha problemi medici.

Decizzjoni

It-Tribunal Industrjali wara li kkunsidera l-istatements u s-sottomissjonijiet tal-parijiet ikkoncernati ra u ezamina d-dokumenti ezebiti, sema' u evalwa x-xhieda prodotti, u l-fatti u c-cirkostanzi kollha tal-kaz jiddikjara li l-Korporazzjoni Enemalta ma kienitx gustifikat li tkecci lill-Marina Galea Xuereb mix-xoghol taghha.

Ghaldaqstant it-Tribinal Industrijali jiddeciedi billi jilqa dan l-appell u jordna liil-Korporazzjoni Enemalta thallas l-ammont ta' sitt mitt Lira Maltin (LM600) u lis-spejjes ghandhom jigi sopportati ugwalment bejn il-partijiet.

Ghall-finijiet ta' L-Avviz Legali 48 tal-1986 jistabilixxi d-drittijiet ta' min assista l-partijiet fl-ammont ta' erbghin Lira Maltin (LM40).

B'hekk tintemm din il-kwistjoni tax-xoghol.

Avv Martin Fenech
Chairman

Vera Kopja

Vincent Micallef
Segretarju